

TRAFİK KAZA ANALİZİ

İZMİR 2023 ve 2024 yılındaki Trafik Kazalarının
Analizleri ve Sonuçları Raporu

Mustafa DANABAŞI
2025

İçindekiler

1. Giriş	3
1.1 Özet.....	3
1.2 Çalışmanın Amacı ve Önemi	3
1.3 İzmir Trafik Kazalarının Genel Durumu	3
2. Veri Seti ve Yöntem	4
2.1 Veri Setinin Kaynağı ve İçeriği.....	4
2.2 Veri Ön İşleme Aşamaları	5
2.3 Kullanılan Analiz Yöntemleri ve Araçlar	5
3. İzmir’de Trafik Kazalarının Genel Analizi	8
3.1 Yıllık bazda kaza dağılımı	8
3.2 Ortalama kaza dağılımı	8
3.3 Türlerine göre kaza dağılımı.....	8
3.4 Mevsimlere göre kaza dağılımı.....	8
3.5 100 kazadan fazla olan caddelere göre dağılım	9
3.6 Gün içi saatlere göre kaza yoğunluğu	9
3.7 Aylık Kaza Dağılımı	11
3.8 Kazaların Cadde Yoğunluk Dağılımı	11
4. Kazaların Analiz Sonuçlarını Değerlendirme	12
5. Önlemler ve Öneriler	12
6. Kaynaklar.....	12

Şekil 1 : Ham Veri Seti Excel Alanları.....	4
Şekil 2 : Saat bazlı kaza yoğunluğu.....	10
Şekil 3 : Aylık kaza dağılımları	11
Şekil 4 : Kazaların cadde yoğunluk dağılımı	11

Tablo 1 : Kullanılan Analiz Teknikleri.....	5
Tablo 2 : Yıllık bazda kaza dağılımı	8
Tablo 3 : Ortalama kaza dağılımı.....	8
Tablo 4 : Türlere göre kaza dağılımı	8
Tablo 5 : Mevsimlere göre kaza dağılımı.....	8
Tablo 6 : Caddelere göre kaza dağılımı	9
Tablo 7 : Saatlere göre kaza yoğunluğu	9

1. Giriş

1.1 Özet

Bu çalışma İzmir ilindeki 2023 ve 2024 yıllarında yaşanan trafik kazalarının analizleri ve bunlara alınabilecek önlemlerin yer aldığı bir araştırmadır. Kaza analizlerine lokasyon, mevsimsel ve zamansal bakış açısı benimsenmiştir. Bu bakış açılarına göre dağılımlar çıkarılmış ve bu dağılımlara göre analizler yapıp önlemler ve öneriler verilmiştir.

1.2 Çalışmanın Amacı ve Önemi

Karayolları üzerinde güvenliği tehlikeye sokabilecek trafik kazaları olabilmektedir. Bu kazalar başta yol, insan ve araç faktörleri olmak üzere pek çok olumsuz faktörün bir araya gelmesinden kaynaklanmaktadır. Meydana gelen kazalar, kazanın şiddetine bağlı olarak maddi hasarlı, yaralanmalı veya ölümlü olarak sonuçlanmaktadır. Yol güvenliğini artırmak amacıyla çeşitli araştırmacılar tarafından trafik kazalarının sebeplerinin ve kara nokta olarak isimlendirilen kritik kesimlerin bulunması konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışma ile birlikte kritik caddeler ve zaman aralıkları belirlenmiş ve kaza önleme çalışmaları için yararlı olabilecektir.

Trafik kazaları maddi sonuçların yanında istenmeyen bir durum olan yaralanma veya ölüm ile sonuçlanmaktadır. Bu çalışmada Türkiye'nin İzmir ilinde 2023 ve 2024 yıllarında meydana gelmiş olan trafik kaza verileri kullanılmıştır. Bu çalışmada trafik kazalarının analiz edilmesi ve geleceğe dönük alınabilecek önlemlerin çıkarılması amaçlanmaktadır.

Bu zaman diliminde yaşanan kazaların günlük, aylık ortalamalarının tespit edilmesi, geleceğe yönelik tahminlerin yapılması ve harita üzerinde kazaların gösterimi ile daha net gözlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması için yapılan bir çalışmalar bütünüdür.

Veriler gösteriyorki kazalar devamlı oluyor ve hayatımızı olumsuz etkiliyor. Bu kazaların önüne geçerek, azaltarak ve zamanla yok ederek kazasız bir yaşam oluşturmaliyiz. Bunun için öncelikle durum tespiti yapmak gerekiyor. Bu raporda veriler ışığında farklı dağılımlar ile durum tespiti yapılmıştır.

1.3 İzmir Trafik Kazalarının Genel Durumu

Kullanılan veri setine göre bu zaman zarfında;

Tür	Açıklama	Veri
Toplam Kaza Sayısı	2023 ve 2024 yılındaki toplam kaza sayısı	11118 adet
En Çok Yaşanılan Kaza Türü	Maddi Hasarlı Kaza Sayısı	5181 adet
En Çok Kaza Yapılan Cadde	Konak ilçesi Yeşildere Caddesi	1681 adet

En Çok Kaza Yapılan Mevsim	İlkbahar	3103 adet
Müdahale Süresi	Kazalara Ortalama Müdahale Süresi	21 dakika

2. Veri Seti ve Yöntem

2.1 Veri Setinin Kaynağı ve İçeriği

- Veri seti aşağıdaki link üzerinden alınmıştır.

<https://acikveri.bizizmir.com/tr/dataset/izmir-ili-arizali-kazali-arac-verileri>

- Excel (xlsx) formatındadır.
- Aşağıdaki resimdeki gibi TARİH, CADDE, ISTIKAMET, KONUM, TUR, KAZA_ZAMANI, MUDAHALE_ZAMANI alanlarından oluşmaktadır.

TARİH	CADDE	ISTIKAMET	KONUM	TUR	KAZA_ZAMANI	MUDAHALE_ZAMANI
08.12.2021	Havalımanı Şösesi	Evka-5	Harmandalı Meydanı	Maddi Hasarlı	17:57	18:14
06.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Esbay Alt Geçit	Anzalı	7:27	7:41
09.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Sarınc Alt Geçit Üzeri	Maddi Hasarlı	7:54	8:03
09.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Serbest Bölge Alt Geçit Öncesi	Anzalı	7:57	8:05
15.12.2021	Yeşillik Caddesi	Havalımanı	Paşa Köprü Mezarlık	Anzalı	11:57	12:33
17.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Esbay	Maddi Hasarlı	8:02	8:21
17.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Esbay	Maddi Hasarlı	8:02	8:21
18.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Sarınc Alt Geçit	Maddi Hasarlı	11:02	11:12
18.12.2021	Yeşillik Caddesi	Havalımanı	Karabağlar Belediyesi Hızı	Maddi Hasarlı	18:21	18:35
24.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Sarınc Alt Geçit	Zincirleme Kaza	8:04	8:21
28.12.2021	Akçay Caddesi	Havalımanı	Serbest Bölge Alt Geçit	Maddi Hasarlı	16:29	16:44
12.01.2022	Erdem Caddesi	Şirinyer	Eski Buca Mezarlığı Kavşağı	Maddi Hasarlı	11:44	12:59
12.04.2022	Halil Rifat Paşa Caddesi	Konak Tüneli	Konak Viyadük Altı Kavşağı	Maddi Hasarlı	17:59	18:27

Şekil 1 : Ham Veri Seti Excel Alanları

2.2 Veri Ön İşleme Aşamaları

Kullanılan veri setinde aşağıdaki değişiklikler yapılarak analizlerin daha derinlemesine yapılması sağlanmıştır.

- Kazaların mevsimsel olarak istatistiklerini çıkabilmek için veri setine “MEVSİM” sütunu eklenmiştir. Tarih sütununa göre kazanın mevsimleri excel formül sayesinde belirlenmiştir.

Kullanılan formül şu şekildedir:

```
=CHOOSE(IF(MONTH(A2)=12,1,MONTH(A2)), "Kış", "Kış", "İlkbahar", "İlkbahar", "İlkbahar", "Yaz", "Yaz", "Yaz", "Sonbahar", "Sonbahar", "Sonbahar", "Kış")
```

- Kazaların harita üzerinde gösterimini sağlamak adına, kazanın olduğu caddenin enlem ve boylamlarını bulabilmek için R studio içinde tidygeocoder kütüphanesi kullanılmıştır. Aşağıdaki R kod bloğu ile koordinatlar bulunmuş ve bulunan değerler ile birlikte yeni bir excel veri seti oluşturulmuştur.

```
df <- df %>%  
  geocode(address = ADRES_CADDE, method = "osm")  
write_xlsx(df, "izmir-2023-2024-Kazalar-Lokasyon.xlsx")
```

2.3 Kullanılan Analiz Yöntemleri ve Araçlar

Analizler R studio aracı içinde R programlama dili kullanılarak yapılmıştır.

Teknik	Kullanım Amacı	Araçlar
Veri Temizleme	Eksik verileri kaldırma	na.omit(), as.Date()
Gruplama & Sayma	Yıllık/Aylık Kaza Sayıları	group_by(), summarise()
Görselleştirme	Zaman içindeki değişimi görmek	ggplot2, geom_line()
Zaman Serisi Analizi	Gelecekteki kazaları tahmin etme	forecast, auto.arima()
Harita Analizi	Kazaları cadde bazlı olarak inceleme	leaflet, addCircleMarkers()

Tablo 1 : Kullanılan Analiz Teknikleri

Aşağıdaki kütüphaneler kullanılmıştır.

Kütüphane	Açıklama
readxl	Excel dosyalarını (.xls ve .xlsx) okumak için kullanılır.
dplyr	Veri çerçeveleri üzerinde hızlı ve verimli veri işleme ve dönüşüm işlemleri yapmak için kullanılır.
ggplot2	Veri görselleştirme için kullanılan güçlü bir grafik kütüphanesidir.
forecast	Zaman serisi analizi ve tahminleme (forecasting) yapmak için kullanılır.
leaflet	Harita tabanlı görselleştirmeler oluşturmak için kullanılan kütüphanedir.
tidygeocoder	Adres verilerini enlem ve boylam bilgisine çevirmek (geocoding) için kullanılır.
writexl	Veri çerçevelerini (data.frame) Excel dosyalarına yazmak için kullanılır.
leaflet.extras	leaflet kütüphanesi için ek harita özellikleri ve araçlar sağlayan bir eklentidir.

Gruplama için aşağıdaki R kod yapısı kullanılmıştır.

```
grupDegerleri <- dataFrame %>%
```

```
  group_by([GRUPLANACAK ALAN]) %>%
```

```
  summarise(KAZA_SAYISI = n())
```

Örnek **YIL** verilerinin gruplaması için yapılmıştır. Gruplama alanı değiştirilerek veriler elde edilmiştir.

```
yillik_kaza_sayilari <- df %>% # df veri çerçevesi
```

```
  mutate(YIL = year(TARİH)) %>% # TARİH sütunundan yılı çıkartıp yeni bir YIL sütunu oluşturur
```

```
  group_by(YIL) %>% # Veriyi YIL bazında gruplar
```

```
  summarise(KAZA_SAYISI = n()) # Her yıl için toplam kaza sayısını hesaplar
```

Kodun İşleyişi:

1. **mutate(YIL = year(TARİH))**

- TARİH sütunundaki tarih değerlerinden yılı çıkarır.
- Yeni bir YIL sütunu eklenir.

2. **group_by(YIL)**

- Veriyi YIL sütununa göre gruplar.
- Aynı yıla ait tüm satırlar bir araya getirilir.

3. **summarise(KAZA_SAYISI = n())**

- Her grup (yani her yıl) için toplam satır sayısını hesaplar.
- Böylece, her yıl kaç kaza meydana geldiğini gösteren bir tablo oluşturulur.

Örnek Girdi ve Çıktı:

Girdi

TARİH	KAZA_TURU
2023-05-12	Maddi Hasarlı Kaza
2023-07-18	Maddi Hasarlı Kaza
2024-01-05	Yangın
2024-08-21	Yangın
2024-11-30	Ölümlü

Çıktı (yillik_kaza_sayıları)

YIL	KAZA_SAYISI
2023	2
2024	3

3. İzmir’de Trafik Kazalarının Genel Analizi

3.1 Yıllık bazda kaza dağılımı

Yıl	Adet
2023	6355
2024	4763
Toplam	11118

Tablo 2 : Yıllık bazda kaza dağılımı

3.2 Ortalama kaza dağılımı

Açıklama	Adet
Yıllık Ortalama Kaza Sayısı	5559
Aylık Ortalama Kaza Sayısı	463
Günlük Ortalama Kaza Sayısı	15

Tablo 3 : Ortalama kaza dağılımı

3.3 Türlere göre kaza dağılımı

Tür	Adet
Arızalı	4032
Maddi Hasarlı	5171
Patlak Lastik	22
Takla Atan	2
Yakıtı Biten	4
Yangın	21
Yaralanmalı Kaza	1401
Zincirleme Kaza	421
Ölümlü	44

Tablo 4 : Türlere göre kaza dağılımı

3.4 Mevsimlere göre kaza dağılımı

Mevsim	Adet
Kış	2687
Sonbahar	2455
Yaz	2881
İlkbahar	3095

Tablo 5 : Mevsimlere göre kaza dağılımı

3.5 100 kazadan fazla olan caddelere göre dağılım

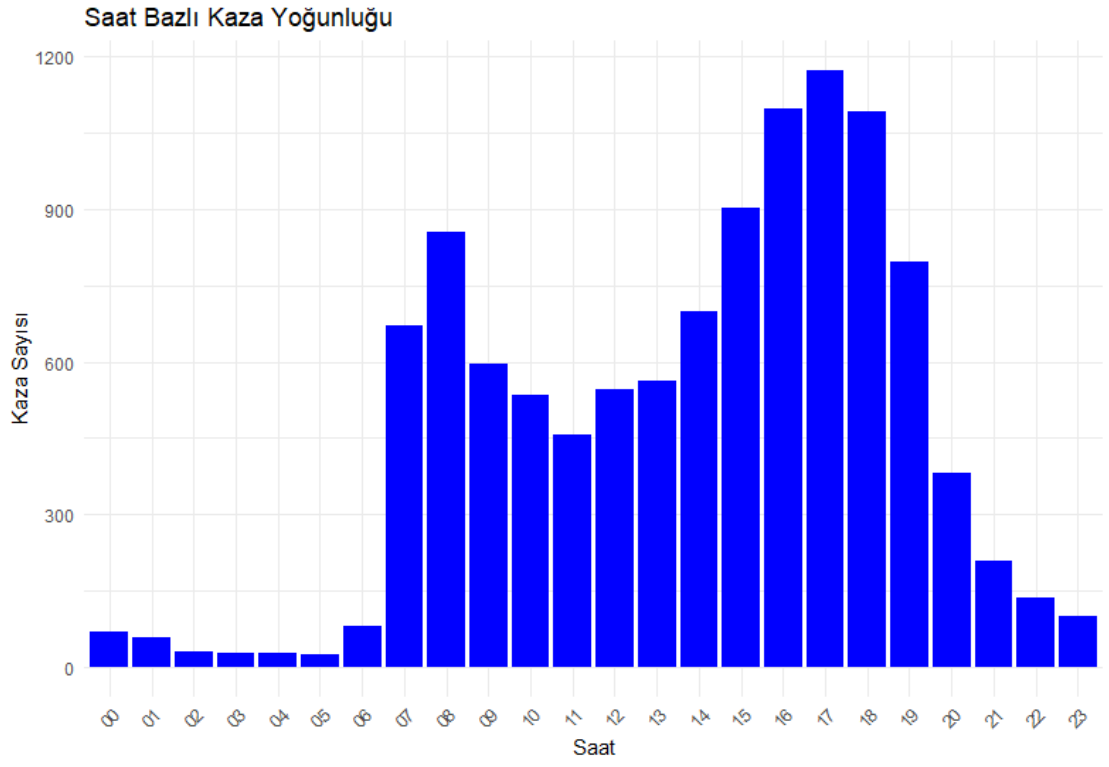
Cadde	Adet
Akçay Caddesi	1494
Altınyol Caddesi	728
Anadolu Caddesi	1399
Ankara Caddesi	925
Gaziler Caddesi	132
Halide Edip Adivar Caddesi	139
Konak Tüneli	205
Mustafa Kemal Sahil Bulvarı	1036
Mürselpaşa Bulvarı	1477
Yeşildere Caddesi	1681
Yeşillik Caddesi	729
Şehitler Caddesi	217

Tablo 6 : Caddelere göre kaza dağılımı

3.6 Gün içi saatlere göre kaza yoğunluğu

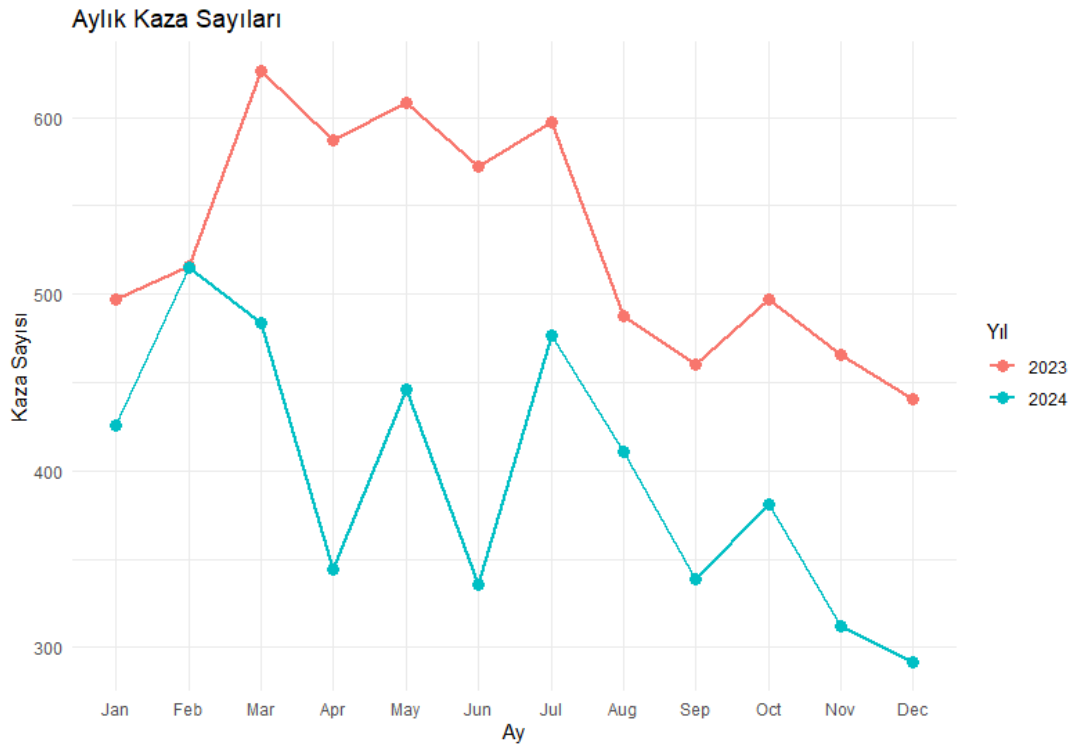
Saat Aralığı	Adet
Sabah(06-12)	3192
Öğle(12-18)	4983
Akşam(18-24)	2714
Gece(00-06)	229

Tablo 7 : Saatlere göre kaza yoğunluğu

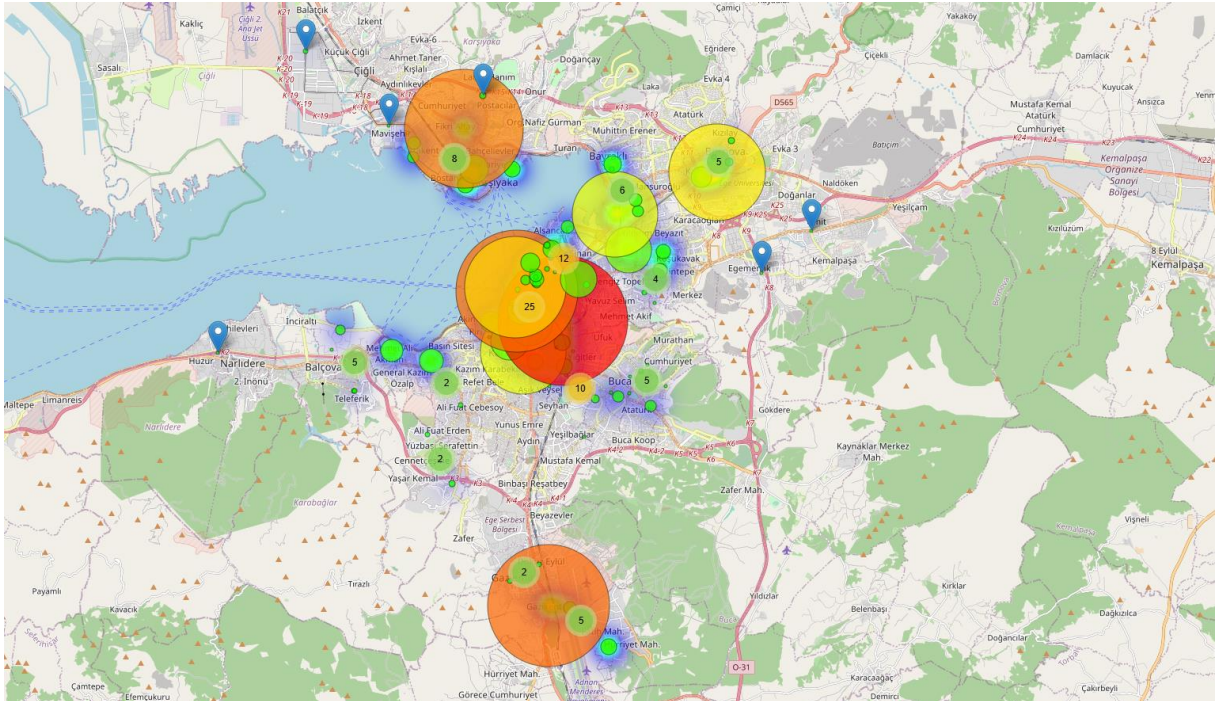
Şekil 2 : Saat bazlı kaza yoğunluğu

3.7 Aylık Kaza Dağılımı

Şekil 3 : Aylık kaza dağılımları

3.8 Kazaların Cadde Yoğunluk Dağılımı

Şekil 4 : Kazaların cadde yoğunluk dağılımı

Harita detaylarına aşağıdaki link üzerinden erişim sağlanabilir.

<https://mustafadanabasi.com/izmir-kaza.html>

4. Kazaların Analiz Sonuçlarını Değerlendirme

Verilerin analizleri ışığında ölümlü ve yaralanmalı bir çok kaza meydana geldiği gözlenmiştir. Kendimizin ve sevdiklerimizin hayatlarını korumak için öncelikle kendimiz kurallara sıkı sıkıya bağlı olmalıyız.

Kazaların en yoğun olduğu saat dilimleri işe gidiş ve dönüş zamanları analizler sonucu görülmektedir. Bu saat dilimlerinde trafik kontrolleri arttırılarak kazaların önüne geçilebilir.

Kazalar sadece sağlığımız ile ilgili değil, sahip olduğumuz maddi imkanlarımızı da olumsuz etkiliyor. Analizler sonucu en çok maddi hasarlı türünde kazalar olduğu gözlenmektedir. Bu da bize maddi olarak çok büyük zararlar verdiğini çok net gösteriyor. Bu kaza maliyetlerin artması hayatımızın bir çok noktasını olumsuz etkilemektedir.

Yoğun olarak kullanılan Yeşildere Caddesi ve Akçay Caddesi en çok kazanın yaşandığı lokasyonlar olarak gözlemlenmiştir. Bu caddeler İzmir ilinin merkez noktalarını bir birine bağlayan caddeler olduğu için yoğun olarak kullanılmaktadır.

Gece saatlerinde trafiğin daha sakin olduğu ve kazaların daha az yaşandığı gözlemlenmiştir.

En çok Merkez'e gidilen istismakemetlerde kaza yaşandığı gözlemlenmiştir. Özellikle havalimanı güzergahı kazaların en çok yaşandığı bölgelerin başında gelmektedir.

5. Önlemler ve Öneriler

Analiz sonuçları bazı caddelerde daha fazla kazanın oluştuğunu göstermektedir. Riskli bölgelerin belirlenmesine ve bu bölgelerdeki kazaların azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Günün yoğun saatlerinde, trafik denetimlerinin arttırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Yayalar ve sürücüler için eğitim programları yapılarak bilinçlendirme sağlanmalıdır.

Akıllı Trafik Sistemlerinin daimi bir şekilde gelişimi ve yaygınlaşması sağlanmalıdır.

Kaza oranı yüksek caddelere yönelik alternatif yollar yapılarak o bölgedeki araç yoğunluğu dağıtılmalıdır.

Bu raporda yapılan analiz çalışmaları, kısa süreli aralıklarla gözden geçirilerek düzenleme, yenileme gibi durum tespit çalışmaları yapılmalıdır.

6. Kaynaklar

- Karayolu trafik kazalarına yeni bir yaklaşım: Kaza analiz kesimleri modeli

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/402656>

- Trafik Kazalarında Birliktelik Kuralı Analizi: Ankara İli Örneđi

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/561376>